

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਡੀ. ਫਲਸ਼ੋ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਜਮਾਂਦਾਰ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 52 ਆਫ 1959।

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1948 ਦਾ ਐਲ)—ਸੈਕਸ਼ਨ 42—ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸੰਮਨ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ—ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ—ਕੀ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਖਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 42, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲੰਬਿਤ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚਣ ਅਤੇ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਕਸਰ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ, ਇਸ ਲਈ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ 26 ਮਾਰਚ, 1958 ਨੂੰ

ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਹੁਕਮ ਬੇਅਸਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। 26 ਮਾਰਚ, 1958 ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਹੈ।

1958 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 897 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਮਿਤੀ 5 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਏ.ਸੀ. ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰੀ।

ਐਸ.ਡੀ. ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਐਚ.ਆਰ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.—ਭੰਡਾਰੀ, ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ 1948 ਦੇ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੰਗਾ ਵਿੱਚ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡ-ਪੱਥ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 2; 3 ਅਤੇ 4 ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਾਰਗ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪੱਛਮ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਦੋ ਪਲਾਟ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਮਾਰਗ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਨੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਕਤ ਮਾਰਗ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਧੀਕ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਉਹ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੇ। ਉਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਸਮਝਦੇ ਸਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਲਈ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਦੋ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ।

ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 3.0 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ; 1957 ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਵਾਇਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ 29 ਨਵੰਬਰ 1957 ਨੂੰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ। 3 ਦਸੰਬਰ 1957 ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 4 ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। 3 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਲਗਭਗ, ਇਸ ਲਈ, ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 2 ਤੋਂ 4 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। 26 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਉਸਨੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ: -

“ਦੇਖਿਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ 21(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਾਈਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ।”

ਉਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 16 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਧੀਕ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ

ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ: -

“ਸੀ.ਐਚ.ਐਮ. ਨੇ 29 ਨਵੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਸਤੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 16 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ 26 ਮਾਰਚ 1957 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ- ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹਨ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। 26 ਮਾਰਚ, 1958 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ 16 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਲੈਟਰਸ ਫੈਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਐਕਟ 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ-

"42. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

43. ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ"।

ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਆਮ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਣਨਾ, ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਖੋਜੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਇਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਮ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ

ਤੱਕ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਤੱਥ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਸਕਦਾ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 42 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲੰਬਿਤ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਕਸਰ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ 26 ਮਾਰਚ 1958 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬੇਅਸਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। 26 ਮਾਰਚ, 1958 ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਸੀ।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਕੀ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਕੁਝ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 16 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਫਲ ਧਿਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ,

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੈਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਦਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।